Parašė Laura Piškinaitė-Kazlauskienė
Penktadienis, 10 Birželis 2011 22:43

Vandens gausumas Lietuvos landšafte ir žuvų gausumas vandenyse skatino gyventojus ugdyti pasisavinamojo ūkio šaką – žvejybą. Per istoriją dėl aktyvios ūkinės veiklos kito etnoso santykis su gamta, keitėsi ir gamtos turtų eksploatavimo sąlygos. Feodalizmo laikotarpiu galioję faunos saugojimo nuostatai nebuvo veiksmingi, ir gamtos turtų tolydžio mažėjo. XX a. pradžioje Lietuvoje imta gyvai domėtis žuvų ūkio padėtimi. Planingu vandenų faunos eksploatavimu rūpinosi miškininkas , gamtininkas ir visuomenės veikėjas P. Matulionis. 1903 m. jo išleistame “ Žuvų kalendoriuje “ nurodytos 38 žuvų rūšys, jų neršimo laikas, leidžiamų žvejoti žuvų dydis. Šis leidinys Vilniaus žemės ūkio parodoje buvo įvertintas bronzos medaliu, jo pavyzdžiu žuvų kalendoriai buvo sudarinėjami Rusijoje ir Vakarų Europoje.

1918 – 1940 m. dalis vidaus vandenų priklausė savininkams, dalis buvo valstybės žinioje. Vandenis kasmet vienam žvejybos sezonui nuomojo verslininkai lietuviai ir žydai, organizuodavę žuvų gaudymą. Nuomininkai nuolat keitėsi ir siekė iš vandenų turėti kuo daugiau naudos. Spaudoje daug buvo rašoma apie laukinės faunos ir ichtiofaunos mažėjimą, jų apsaugos problemas. 1930 m. prof. T. Ivanausko , P. Matulionio, S.Jankausko, J. Elisono ir kitų entuziastų iniciatyva buvo įkurta Laukinių gyvūnų ir paukščių globos draugija, raginusi kurti rezervatus, priimti gamtos apsaugos įstatymus. 1922 m. įsteigta Medžioklės ir žūklės draugija gyvavo iki Antrojo pasaulinio karo. 1946 m. buvo patvirtintos medžioklės ir žvejybos taisyklės. 1947 m. pradėjo veikti Medžiotojų ir žvejų draugija. 1957 m. buvo įsteigtas Gamtos apsaugos komitetas prie LSSR MT, rajonuose – valstybinės gamtos apsaugos inspekcijos. 1960 m. buvo įkurta Lietuvos gamtos apsaugos draugija (nuo 1990 m. – Lietuvos aplinkos apsaugos draugija).

Nelegali žvejyba: socialinis aspektas

Parašė Laura Piškinaitė-Kazlauskienė
Penktadienis, 10 Birželis 2011 22:43

